

Rozhovor s otcom Stanislavom Žlnayom, autorom slovenskej publikácie o blahoslavenom Karolovi Habsburskom

22. decembra 2022 ✚ Spoločnosť ✚ Rozhovory

Keď sa budete niekedy prechádzať po kníhkupectve a zamotáte sa do sekcie životopisov osobností, môžete medzi množstvom kníh o cisárovi Františkovi Jozefovi I. či cisárovnjej Márii Terézii nájsť aj na jednu slovenskú publikáciu o blahoslavenom cisárovi Karolovi I. Jej autorom je kňaz, otec Stanislav Žlnay, ktorý je zároveň delegátom slovenskej pobočky Modlitebnej ligy bl. Karola I. Nuž, a práve otec Žlnay nám láskavo poskytol rozhovor.

Na spoločnej fotografii je o. Stanislav Žlnay štvrtý sprava, po jeho pravej ruke stojí arcivojvoda Simeon von Habsburg-Lothringen, Brixen, október 2022

zdroj: Kaiser Karl Gebetsliga

Pochválený buď Ježiš Kristus, otče. Naši čitatelia už o bl. Karolovi čo-to vedia. Preto by sme sa radšej než na životopis zamerali na Vaše hodnotenie jeho osobnosti. Ako by ste niekoľkými slovami charakterizovali osobu bl. Karola Habsburského?

Pri pohľade na jeho obraz veľa žien skonštatovalo, že bol fešák. Z môjho výskumu a poznania môžem povedať, že bol citlivý, poctivý a svedomitý. Najlepšie ho poznal jeho syn, Otto. Dovolím si stotožniť sa s jeho vyjadrením – videl svojho otca ako úprimného veriaceho človeka, ktorý s láskou vychovával svoje deti a mal radosť zo života. Bol veľmi obľúbený medzi ľuďmi a bol vychovávaný k zodpovednosti v plnení každej úlohy, ktorú dostal. Vedel sa obetovať za svoje národy a dokázal si pri tom zachovať aj reálny pohľad na vtedajšiu politickú situáciu.

A čo jeho manželka, Zita, ktorá je taktiež v procese blahorečenia - ako by ste charakterizovali ju? Je pravdou, že sa možno až veľmi starala do štátnych záležitostí, čo nepatrilo k jej povinnostiam?

Zita bola energická mladá žena, ktorej rodina musela odísť z vlasti a ona svoju novú vlasť našla v dunajskej monarchii, aj keď nie nadhlo. Rovnako ako Karol bola veľmi zbožná a mala veľký cit k chudobným.

Podporovala Karola a pomáhala mu dosiahnuť mier, napr. aj nadväzovaním kontaktov s opačnou stranou vojnového konfliktu, cez svojho brata Sixta. Či sa veľmi starala, k tomu sa neviem vyjadriť. Skôr si myslím,

že zastávala funkciu dnes povedané „prvej dámy“ so všetkými svojimi možnosťami a schopnosťami.

Po jeho smrti chodila už len v čiernych šatách, hoci v deň jeho úmrtia mala na sebe ružové šaty, vyjadrovala tým svoj žal.

Potom čo deti vyrástli, chcela vstúpiť do kláštora. Vtedajší pápež jej to neodporučil, či zakázal. Povedal jej, že musí svedčiť o svojom živote a poslaní od Boha, ktoré dostala pred ľuďmi vo svete. Nechcem ju ani velebiť ani haniť, pre čitateľov sú k dispozícii publikácie o Zite aj v českom jazyku. No o jej úcte svedčí fakt, že pri jej hrobe v Kapucínskej hrobke vo Viedni sú vždy čerstvé kvety (bol som pri jej hrobe 9. decembra 2022).

František Jozef I. vládol habsburskej monarchii 68 rokov, bl. Karol iba dva. Napriek tomu sa zdá, akoby bol Karolov odkaz - najmä v zahraničí - ďaleko silnejší, ako je to u mnohých jeho predchodcov na tróne. Čím to je?

O Franzim a Sisi vieme všetko, z televízie, zo seriálov, z obchodov. Dokonca dnes si môžete vo Viedni kúpiť aj ponožky s ich vyobrazením. Jednoducho stali sa podľa mňa už dostatočne preskúmaní. Ale Karol je ešte stále tajomnou postavou, ktorá len pomaly vystupuje z tieňa Františka Jozefa. Karol vládol iba 2 roky a aj to necelé. Oproti 68 rokom je to na zasmiatie. Ale napriek tomu, Karol má v sebe niečo, čo František Jozef I. nemal. Hoci boli obaja veľmi zbožní, praktizujúci veriaci a zodpovední vladári. Karol fascinuje ľudí pre dobrodružný Boží plán a jeho osobné rozhodnutie kráčať a trpieť s Kristovým krížom až do konca. Jeho život bol plný neočakávaných udalostí a čelil prekážkam. A to ľudí fascinuje.

Tiež sa domnievam, že sa ľudia o neho zaujímajú ako o potenciálneho patróna politikov. Ale nechcem, aby si z neho čitatelia vytvorili obraz supermana – to nebol. Bol mladý a z toho vyplývala aj jeho určitá naivita a aj chyby v rozhodovaní, ale bol autentický. Jeden pán mi raz povedal, že Karol vo všetkom zlyhal a nič nedosiahol a môže byť akurát tak patrónom neúspešných ľudí. Sám seba sa pýtam: Kto meria mieru úspechu v živote kresťana? Ľudia alebo Boh? V živote Karola to bol vždy Boh, a to je to obdivuhodné na ňom.

Cisára Karola I. počas návštevy mesta Pergine víta civilné obyvateľstvo

zdroj: picryl.com

Na svojej nedávnej prednáške u Milosrdných bratov v Bratislave ste spomínali istú zaujímavú prepojenosť medzi bl. Karolom a pápežom sv. Jánom Pavlom II. Mohli by ste ju ozrejmiť aj pre našich čitateľov?

Otec pápeža Ján Pavla II. bol poručíkom c. a k. armády. Pri jednej vojenskej návšteve sa osobne stretol aj s mladým cisárom a zapôsobila na neho panovníkova veselá povaha a priateľské vystupovanie. Keď sa mu

narodil syn, dal mu krstné meno práve podľa „svojho“ panovníka – Karol.

O pontifikáte sv. Jána Pavla II. je všeobecne známe, že blahorečil a svätorečil stovky kandidátov. Posledným blahorečeným bol dňa 3. októbra 2004 práve Karol Habsburský. Symbolické bolo aj to, že viedenský arcibiskup Franz kardinál König v roku 1964 vystavil dekrét, v ktorom Modlitebnú ligu cisára Karola za mier medzi národmi uznal ako cirkevný spolok. Práve tento kardinál mal veľkú zásluhu na navrhnutí Wojtylu ako kandidáta pri voľbe pápeža. Rovnako je veľmi symbolické, že bl. Karol a sv. Ján Pavol II. majú v liturgickom kalendári spomienky vedľa seba – 21. a 22. októbra. V Karolovom prípade dátum liturgickej spomienky nenavrhol rodina, ale návrh prišiel z Vatikánu.

Mohli by ste nám tiež povedať, kto všetko pomerne záhadne predpovedal jeho nástup na trón - hoci ten bol krajne nepravdepodobný?

Boli to dve osoby. Tá jedna Karola osobne poznala a môžeme povedať, že isté obdobie sa s ním stretávala. Bola to stigmatizovaná rehoľná sestra Mária Vincentia, vlastným menom Aloisia Fauland, ktorá bola v kláštore uršulínok v Šoproni. Keď mal Karol 8 rokov presťahovali sa tam s rodinou, kvôli preveleniu jeho otca. Táto rehoľná sestrička predpovedala: *„Áno, musíme sa za neho veľa modliť, pretože raz sa stane cisárom a bude musieť veľa trpieť. Bude zvláštnym objektom útoku pekla.“*

Druhú vyslovenú predpoveď povedal samotný pápež Pius X. (dnes už sv. Pius X.). Na osobnej audiencii Zite pred sobášom s Karolom v roku 1911 povedal:

„Tak Vy si beriete následníka trónu! Máte k tomu moje plné požehnanie.“ Ona mu namietala, že jej ženíchom nie je František Ferdinand d'Este. Pápež jej na to povedal:

„Karol bude dedičom Františka Jozefa. Nevie, či to bude v dôsledku odstúpenia. Ale viem jedno: Karol bude nástupcom cisára Františka Jozefa. A mám z toho veľkú radosť, pretože Karol je odmena Boha Rakúsku za to, čo Rakúsko urobilo pre Cirkev.“

Aký bol vzťah bl. Karola k Slovensku?

Asi to bude pre čitateľov prekvapenie, ale poznal Slovensko, hoci bolo súčasťou Uhorska. Nepoznal ho iba z mapy, ale niekoľkokrát ho aj navštívil. Najprv ako stredoškólak so svojím pobočníkom grófom Georgom Wallisom navštívil Vysoké Tatry, v rámci poznávacej cesty po krajinách monarchie. Potom už ako dôstojník v hodnosti majora navštívil Prešporok, neskôr túto návštevu zopakoval už ako kráľ spolu s manželkou kráľovnou Zitou a deťmi Ottom a Adelheid. V roku 1917 navštívil Piešťany, kde sa zúčastnil na vojenskej porade.

V otázke záujmov Slovákov pokračoval v politike zavraždeného Františka Ferdinanda d'Este vo federalizácii ríše.

Ako to bolo s inštalovaním jeho relikvie do Katedrály sv. Martina? V roku 2011 ešte jeho popularita nebola až taká veľká ako dnes a v takej Prahe inštalovali jeho relikviu až tento rok...

Túto inštaláciu zorganizovala Bratislavská arcidiecéza v spolupráci s Maltézskeho rádom na Slovensku, ktorý má spomienku na neho zahrnutú vo svojom liturgickom kalendári. Bola to vôbec prvá inštalácia jeho relikvie na Slovensku a dôležitosť tejto slávnosti podčiarkuje osobná účasť hlavy rodiny Habsburg-

Lothringen a vnuka bl. Karola arcivojvodu Karola. Jeho relikvia sa nachádza na ľavej strane Dómu sv. Martina na tzv. Vojenskom oltári.

V Plzni tento rok tiež Karolovi odhalili sochu. Na Slovensku sa nejaká podobná aktivita nechystá?

U nás sme ešte stále na začiatku spoznávania osoby bl. Karola. Ale verím, že jedného dňa odhalíme aj sochu. No mojou túžbou je mať raz na Slovensku jemu zasvätenú kaplnku.

Čo je to Modlitebná liga Karola I.? Kto a ako sa môže stať jej členom?

Zoskupenie veriacich, ktorých osobne oslovuje odkaz života bl. Karola. Je to jediné cirkevné spoločenstvo svojho druhu na svete, ktoré nezaložil ten ku ktorému sa modlia, ale niekto iný a ešte za jeho života. Jej úplne prvé začiatky siahajú do Karolovho detstva. V dnešnom meste Šopron (nem. Öldenburger) slúžil jeho otec ako dôstojník armády. Tu žila už spomínaná sestra Mária Vincentia, na ktorej podnet založila Karolova matka Mária Jozefa a jeho pobočník gróf Wallis modlitbový krúžok, s cieľom modliť sa za neho. V roku 1925 bola oficiálne založená Modlitebná liga cisára Karola za mier medzi národmi a v roku 1938 dosiahol počet jej členov 38 000. Jej fungovanie prerušila druhá svetová vojna a činnosť bola obnovená až v roku 1947. Po Karolovom blahorečení sa liga sústreďuje na modlitby za jeho svätorečenie a za svet v 21. storočí, predovšetkým za návrat ku kresťanským hodnotám. V roku 2017 pri príležitosti 100. výročia napísania mierovej nóty pápeža Benedikta XV. prijal Svätý Otec pápež František na osobnej audiencii delegáciu Modlitebnej ligy.

V súčasnosti pôsobí okrem Európy, v Južnej a Severnej Amerike, ako aj na Filipínach.

Členom sa môže stať každý, koho oslovila spiritualita bl. Karola a má záujem modlitbami prispieť k snahe o zachovanie kresťanských hodnôt v zjednotenej Európe, podľa jeho hesla: „Hľadať Božiu vôľu a podľa nej žiť“. Na slovenskej stránke Modlitebnej ligy (<http://cisarkarol.sk/>) je aj prihláška a vysvetlené kroky, ako postupovať v prípade záujmu o členstvo.

Ako delegát slovenskej pobočky Modlitebnej ligy bl. Karola I. sa poznáte aj so súčasnými Habsburgovcami. Akí sú? Ako vlastne žijú? Zvlášť mladučký Ferdinand Zvonimir Habsburg pôsobí ako veľmi pokorný a zbožný chlapec...

Rodina má okolo 300 členov a s niektorými som v pravidelnom kontakte a stretávame sa, či už na sv. omšiach alebo sympóziách a akciách po celej Európe. Niektorí pracujú ako diplomati, iní majú rodinné firmy. Úprimne môžem povedať o všetkých tých, ktorých poznám, že sú to prívetiví a jednoduchí ľudia, žiadne moderné kontroverzné celebrity. Plne žijú svoju vieru a cítia ako osobnú zodpovednosť, že ich predok je Cirkvou uctievaný na oltári.

Konkrétne s Ferdinandom som sa stretol na začiatku jeho pretekárskej kariéry, a vtedy to bol mladý chalan, ktorý si išiel za svojím snom. Ale keď prišiel do kostola na sv. omšu, správval sa zbožne a vedel sa aktívne zapojiť do liturgie.

Zhovárал sa Matej Gavláк, za rozhovor úprimné Pán Boh zaplať!

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/rozhovor-s-otcom-stanislavom-zlnayom-autorom-slovenskej-publikacie-o-blahoslavenom-karolovi-habsburskom/>